

**СЭКП Тыва обкомунун, Тыва АССР-ниң Дээди
Совединиң болгаш Министрлер Чөвүлелиниң органы**

СЭКП ТК-НЫҢ ПОЛИТБЮРОЗУНДА

[illegible]

ту болдурбазын айткан. Дуу кыш-кыс ажалдар, бүт ажалчыларың ичиндеңиз болгаш белик хырыскалыгы болуру — партияны планирин, сөздөйүн шырпырдин амындага болгаш шырпыр чорударың кал негиздеген.

Полтборо СЭКИ-ин дүң XXV сөздөйүнүн айткышыңарга, ага холбоштур чуртта дээр болгаш ортук тускай өлөгө деген сайырайгажың кал уланышкыңарың дугайна айтырып чуталып кып көргөн. Улус ажал-агынын дүң адырларын, темге болгаш культурга беле мергежилди калдарын беле кээр талзы-беле совет дээр болгаш ортук тускай чыныч улуг ажалын демелдеш, сөүктү үсө ол ажалы хождугайн чорукту көстүрү кээр турарын Полтборо болгаш калы казы демелдеш. Өөрө дегендин болгаш кижизинин деген деген чуртту сойра, экономият хождугалын деген дегендин, эрмеяң болгаш техникаң чыныкшыңарын дүргөн шынгаалы аларын сорулдарыңа бирүнү-бир чөтөйин турар. Ол чорук эки номмага, бүтү

бурунгар шапкын жаскач
эшиге үр үдө салдар чедир
ригич эң чутура фактору Э
турп дээди болгаш ортум
тукый өөрөдөгилерин роко
бедлидери шектен.

Ол сорууда-беле тускай
темигилери белестирин к
жикчилери болгаш аймага
рын үдөдизин-биле жикчи
рын, өөрөдөгилер, бидүртү
рин болгаш эртеминч холба
зы күшүдештери, эртем бо
гай эртем-педагогика кал
дарын составын шынар та
зы-биле жикчилер, өөрөди
черлеринин техника тала
биле хандырылгасын деңи
лин бедлидери айтыткан.

Дээрге — эртем пичилчиле
ринч болгаш аймадал кылын
кыныгарин хемчээли бутту
биле улгатулары, чуртка
зыда болгаш ортумак өөрөд
гени эргелен башкарылар
ССРЭ-нин Дээди өөрөди
черлер министрствозунуң
рлю бедлидери, өөрөдиле
черинч эргелерин болгаш х
рыскалганын калбартары бо
гаш бедлидери-дир.

Чуртка концерт ажил-чор
дугазын улам ылай ажилд
дугадына СЭКП ТК-нин бо
гаш ССРЭ-нин Министрл
Чуевалыгын доктаалын

лээн алган. Ооц соруугаы бол
ла, концерт репертуарын
идейгй уран-чечен дейнэ
болгаш күтсүдэнн шинаар
бедлэр, дээли болгаш орум
гускай бөсөдөгө чөрдөр
күтсүкчириниң професс
надыг белгилени экижи
коңиер организациялар
мал-тал-техникти баазал
башкаар болгаш
чопшарниң эстетикти кил
илдиглээн музыка уран
дүңү ролон күтсүдэлэр ту
лазы-биле оларниң ажил-ор
дугазыниң өскө-лаа айт
рыгарын шийтпирээри
лур.

Политбюро эш М. С. Го
бачевтуз Фелимо партия
Даргазы, Мозамбик Улус
пуликаның Президентиз
Машел-биле ужуражышк
нын болгаш совет-мозамбик
гаалажышкындарын түңү
лүн чулудуңуңуң көргөн. И
беризалыме болгаш неокол
ниализме удуз мозамбик ул
туң чөптүг демисе-биле э
сеткиң каттыштырылгаты
СЭКП биле Фелимо парт
нын, Совет Эвдлели биле ул
ч Мозамбиктиң аразында и
йралды болгаш калаа ажил
дайгытын улам ийай чы

ладирмыс чүткүл оозаң
демедегилтеген.

СЭКП ТК-ың Чингиз с
кретарынын Австрия Респу
бликаың Федералдык каише
Г. Зиновьев-биле беэазыс
түндөүлерин чүтагалың кө
ген. Совет-австрия харыз
ларың жактуу турары
болгаш ыйн куртуун, Европ
болгаш бугу дөлдөсө кур
лерин тайбың кады ажал
жылгазына олартың калбар
рынга белеийн иретсеге.

Болгар коммунистти парти
нын XII съездиндеги ажал
га СЭКП-ин делегацияны
киришсегилең, делегация
эш Т. Жилков болгаш ес
ла болгаш уузуртчулар-б
беэаздарың дугайыңа
Н. И. Рыжковтуң дынамы
чүтагалың көргөс. Деле
цияның ажал-чорудуу
чүтүдүтүгүн көргөс, СЭ
болгаш БКП-ин, Совет Э
дөли болгаш Болгария У
Республикаың найырамы
гаш амы-дүмөшкөм
талалың кады ажалжылга
моон солгаар-да күтсөд
рынга, марксизм-ленинизм
болгаш социализм интер
национализмдин принцип
үндөзүлгөтүгөн олартың

тиктик болгаш иксыг чачы-
зын мөөн соңгар-лаа быж-
дарына шийтирилэе бол-
гору балыктаан.

Экономиктик, салыг бол-
ерте-тектиктик казы ажы-
гыга талым-беле совет-
дат комиссиянык багыттар
куралын түнсөлдери т-
гаалзык керемет, СССР-
КУР-куд арызыла салыг-
исимикти карылааларын
өүздүз өскө-лаа талалар
оларын карылааларын э-
жиринге пайгын берип, и-
чүртүү уузауларын э-
ажыктарына дүгүн тут-
теп, Политбюро демдегизди.

СЭКП ТК-нын Политбю-
чүртүү социал-экономика-
дажыдазын дүрсөлдөрү
болгаш совет уузау түр-
үзүкү күш-ажылыга, бүгүн
жй төрөлгөсүнүн тайбын
дир үзгүн дайындарына э-
жкө чүгүлө байдаларын т-
гуварын уулаган партияла
болгаш күрүнгөн дашы-
политиктик ууламышын
ботталарын чоруларын т-
ругаларын мерк кы-
шыйтылгызарына аймаарыш
өскө-лаа талым-беле кары-
лаа чүгүлө чүгүлө көрөн.

нин эң чугула утланышым
апарган.

Найысыладан төбө-нин
энин апрель 11-е Звезд
дер бажичинин Колонна
салына болган байлыг
ралы космосе киякнин
баштайы жуулуштун
25 чылна болган Косм
навтика дүнүне тураска
тыган.

«Интеркосмос» чөвүлени
даргыз, СССР-нин Эрте
академизминин орала
президентин академик В
Котельников етеске К
Совет мамлты Юрий А
савин Гагаринин кос
мосмине дөстөстөй
Гвар жуулушту кылган
айа болуш «Восток» кораб
Чери долдор жуу
ныдан бэр эркен беш ч
эркен деп, ол чугалла.
эркен тутум, ол болуш
куп кайгамчыксыз улам
даргай-биле илерет тур
Эртем-техникти дешили
узелелен, чуртту сой
экономикти ажыда
дүрдөсдеринин соруда
рышыл бирези космос де
мин шийилээр болур д
ни СЭКТИ-нин XVII сз
эниг айткан. Сызд Ч
рынга бө-бөчөстөк эндере
дүрериге удур база ол

тинде совет космонавтына кызыгып, бурунда кайтып бажылып келгенини, олардын баштайгы тийгизилеринен эгээлээ-ле болуу үчүндүгү, ушул жердеги табылгаларын, улаанышканын жана бийи мелегеп келгенини жана СССР-нин улауу космонавтына Г. С. Титов таалаан. Бистия Юрвиченко үчүндүгү кылганы аягында 12-нин жүзүндө бээр-тайбын космос дээш дем-жип келген бис деп, олар таалаан. Гагаринин хүлүсүрүүнү чырымына дегелегээр түткөн чагыс эсеп болгаш нийттелешкен чордун сагыш-сестикен моон-соңгар тийлээр дээрине түрүр бис.

Каяан бистер Юрий Гагаринин кай динчанын сагыш-сестика улам чымыл-рукку хайныга деп, «Кызыл пролетарий» заводчулук дүрүкчү И. И. Ефремов таалаан. Оон амиларын үжүн дөрт чылы — бистини салым-чордууствун кээз болуп турары-бисе бисе үнелгн. Но хүндөдөгү гаринден чүдөс космонавты өөренип турар эвес бол-кыны. Оон сорулду

Кызыл районда «Шамбалы» советтун сүт-бараан фермасын бычкычынын бирги кварталында планкын баалтаанын ачыктуусун, чедишкенин ачыктуусун, ол фермада эбик сүт 120 ийек бара. Сааллаа болган оон өскө-таа хол-шын кылар ажилаларны механизациялаа.

Шамбалы фермасында менем эбик. Саячылардан Мана Көккур, Людмила Сааллаа болган оон-лаа эбик ажилчылар малдын чештиргизгенин болган ажилалыкне чогуур кичигейткен алып туур.

ЧУРУКТАРДА: Шамбалынын мураккы саячылар Мана Көккур, Людмила Сааллаа-оо; амык саячы Куклар Далаарма, ферманын бригадир Чооду Далаа-оо.

О. ОХЕМЧИКТИН фотолары.

улар шийтирилги чутан
кылаган болгаш совет кос-
монавтика кал кыйгыры
космосту шийчилээрин бол-
шиндизин алырын чутас та-
бын сорулгада, бүгү угу-
тарын негелдеринин, эр-
иш болгаш бадарганын
жулдерине дууштур боттал-
дыр угурун. Азыраак
СЭКП Программанын
кал эдилгесин менгиз-би-
сизга кыргас.

Чээрби беш чыл дургузу-
н совет космонавтиканын эр-
иш оруунуң кол-кол үе-тин
ларын аяксылан чуталды.
Черный бытаагы кылдым
элеринин сазын үндүр-
гөңүз башу Юрий Гагарин
укудузукунун сөөктү
космонавтика дыка үл-
өрүктү эрткин, ол орукка
вест Эпсилон кайгымч
дыкшинин чедип алат.

Чек кырынын дыка
технологиянын херексел-
ринге космос техниказын
ажыкты ажылганын ду-
аргалары СЭКПнин XXV
сезининин ажытынын
бүдүрүлгө орбитаның «Ми-
дел эргес ставляющая»
дүргөсүн сазын салып
ууретин ажыкта. Оон
дүшүрүлгө кылды албы
дире тускайжыттынган
дүдүктүн, хуузын-биле

җүдлерге өстип, чүртүстү
 болтырдып турары шак,
 дүрдүдәхишһи-биле деме
 лешек, Эңсә соругларга
 орукка тагарини дидим, эре
 мааларың болгач чыныс-
 нини чөк чорук бистерини
 җү бүгүдөсүз, агула хәсрә
 Ычкыгач ядрәүз чызылды
 рымышкынар ыркык сымла
 тарын, арыг чырык хәл
 алы бәзри, кижиләрни ам
 дәрәҗигә болгач ас-жә
 жангә комсатан айыма-
 лап дәрәҗи бәзри болду-
 ргач, аҗылың чүгәлган. Че-
 ник баштайы тәлзәксини
 чәзри бәш чыл бурунга-
 ынчылар кыгыйрга, бо хәле
 де бөмбүктәп бүгү ута-
 сарыңды кижиләри оңу и-
 гәге туралар.

Москвада аяккытарлар
 болган студентиләрниң
 тәлзәкчери байлары хура-
 лан кичикләткән, әгә
 деннәргә болгач конструктор
 ларга, комсомалларга бо
 җай чәдиргән. А оңд со-
 бориталар, Леонид Кошм
 чил Владимир Соловьев о-
 чылганларга байыр чәдир-
 ги. Космәдәгечерни шигәзә-
 риниң баштайы аҗыкчык
 бистин чыгыш чәч-чүртү-
 үсәй, Аяккыдәгечер

МУРНАКЧЫ ФЕРМАНЫҢ

А Ж Ы Л - И Ж И

Ээр-Хавак сут-баран фер-
мазы чуулкы Бай-Тайга райо-
нда эвсэ, харин-да республи-
када аамын маастарды, аму-
накчы кустыгчыг маастарды, су-
руулаа кыргыч, Ылаха 70 аму-
накчы аамалды, чуртагы ту-
рар. Олар — маалды ажал-
да-тегерилгендиз шынарыны
чорууду тургаш, оон элекек су-
сап алып дээш бир демини
шуаурту ажиллап турар ший-
эр.

Плаваны даалгавар болгаш
социалисттик хүндүлгөдөр күү-
сүмүс, сөгүлсн сөгкэ ээ
тургу — ажил-шиш кышын
амылдархайан кыа чоруудула-
аа. Кылдылаа күш-ажылды
көксөктөмө кыла бүрүз дү-
көдөгөзгөндиз дугайын күш
болор чоруур болгай. Учу-
кал-аамыгынның амыл бүрү-
зиде кижилеринң ажилды-
рынга, чурттаарында, дышта
ишрынга таарымалды байдал-
дар турду, ичкен сөгүлсн сөгкө
кил-дээ ээ болуу үчүрүлү.

ганияны, лозун-пакаттар
ры, ферманы, шаңналар
мактал бижиктери, шаң-
туурлары, коксу, черде ас-
кы. База жакы бурунгу
социалисттик дүдөзгө
демалген түсүл кыдыра-
тары ымыз тургускан, көргү-
зүп самбыраны, хүнүң-
дөлүрүп турар. Ферманы
ажы-ишчилери жостуг үй-
шактары анда эртирпир
культурул даштамылган ор-
ганизмалар турар. Кино, со-
хоз, район төтөрлөкөн бот-
төтөрлөкөн артистер оларын
доктамап ачыкчы болу фе-
рен. Фермаз ийн айткарта-
бар, олар аразына социали-
сттер марштыг, оон түнүстө-
рин түтүк жүрү-ажыкчы че-
дишкенин-биле кызматча
ламалы, көрүм-чүм, хө-
няни ачыкчыла киргизген
көрүп үндөсүн түтүмчү-
Айгиткарталдарла аныкта-
аразына спортчу маргалда-
лары эртирпир турар, харн

Во чылын чыг ажыг инек т
рзэн, ооң суу элбек бол
турар. Дыка хей санчыла
бирги кватрдагй планни
онаадылжы ажыр куустек
нер. Мурнакчы хоолун сан
чылар Чырыбак Куулар, Са
Бады, Мырба Мандыл болг
өскөстөр-ла чуда ортумас-к
ле бир инектен-не 6—7 мил
грамм сүтү саап ан келгө
Ан ишкын кошомочу сан
чылар Лыба Жабарова, Ш
ли Орман. Любавы Са
хоолунанан дукан чок эре
те ажыдашвар.

Күш-ажылын бүдүрүч
дүн беалигерге социалист
чырышын року дуд дээрне
ге ам кым-да чыгынмай т
рер. Ычангын планни онаа
далары куустериле, бир-
дуугарына социалистг ч
рышче кичизейт салын түр
пы таарыдыа эес. Чүге дү
ге, чарыш кижги факторун
хамаржыр болгонда, инал
кичизейт салбас аргажы

лы мурунку чыгармаларында даа дээр. Малдың денгээл шоолдуу бактырапана, чаш түтүң камгалагы экжээ. Мал чечкиң кулдарымыз ба ээзи артык.

Дүргөзлөшкөн, чаа өзү-бө ачылдар. Бо сестери, каа даа дымшал болду. Чоңунуң реяр, Билин белдир, но чуур соңуурагы болгаш түн жескүзү-беле белз. Оңу чүгө сөздө материалдар эчес, сш М. С. Горбатев. Толгатын хоорайын ачыл чоңу-биле ужуражышкымын чаа чүгөзгөн чаа дөткөл, ерушу-биле танжык туралар. Оа докментилер түн бөриүң ачылгана удуруң болуу турар.

Рабонун малчынары а реялдың онга чеш, арты чымың ол үзүндөгизин бө денгээр, дөрт муң жана аныбы болгаш хурагыны хон улган. Чаш төд камгала талзы-биле социалист

чыпар көведел туурар.
Бу кыжын малдын хор-
чаты дикка кырылаткан.
раан шыр малдың сайы э-
кен чыдаң. Бу уекиндө ту-
ныккы чартындаң-даа эр-
Чап төчүндү байлаңа баш-
дыг. Ыйлаңагы он ийини б-
чыдакы эки эгизээр эрге У-
Хемиян малчыңарызыга та-
густуну келген. Ал соруу-
челин алыңагы түнөлдө б-
жылгаары болгаң улам бе-
дери.

Кышкы үдөс сүт бүдүр-
де басаң бизин бөр. Бирги к-
талда бүдүрүс сүт доозу-
чылдың баштайгы көвөргө-
да турганында элзөн кө-
дзө. Ол үдөс бөр инеси
онааштыр саггаң сүт эрл-
чылды 252 килограмм бол-
турда, бу чыгың 324 ки-
грамм болган. Чүдө мар-
бегин сар инес бүрзү
килограмм сүт берсе, а эр-
кен чыдаңкы мартта бу көр-
сүт 96 килограмм турган.

талантлуу болган. СЭИ
нийт XXVII съездинин ш
партери кичи бүрүзүнү
алган болган. Аярында
алган бүтү чүрмү са
рыя шайкешти, метес
ге элпек чок халку тур
таалзы чок халку сал
болган.

Районуну мажынары
ажалыны тамагыры
муруксуздала, жакыж
болза, метистерни
дип тургуу ам-ла
жум, үсипк метелде
ге четпей турар. Ылан
чамалык ажал-агыларын
дүрүгө көрсүзгөндө дык
ынс. Чижээзгө, Жалан
ты совхозтун хүлө бир ш
теп саап ал турар суу
литр безин четтес. Хойлар
хураган аа салыры, едү
раган төртүрү болган
малдин хорамчазы ам-лаа
Бо болган өскө-лаа метес
ни чок кылыры-биле мет
метелгерлери алтыры метет
турар.

К. ЧОДОД

киш, метеорология систем-
ни сайыраңгайлаштырып
болуш даңалдыр турар
дусту өөриниге ко-
тескинказым калбаа-а-а

БРИГАДАЗНИ
каслар эрстиг ажалдан
Нинтизи-бик 548 гер
черге кызыл-тасты, арба
суалыи тарымы көрдү
Тарытанын да, сугарыла
даа шынырып, агротехни
араларыны салып турган
руткаш, тараа культуран
ныи гектар бүрдүлүп, азы
100 гектар дүңгүзү алары
100 гектар черге кукуруз
таралып, ош да бүрдүлүп
таралып, поган массасы
рып планназы. Ишек-дээр
лар салган сорулганын ая
херекке ботандалар д
эинге нинизин турбас.

Б. ОНД

ТҮҮНЭЛДИ УЛАМ БЕДИДЕР

[illegible]

мәргүлдәшләргә кыргыч, шап-
налыз чәчәрдән бәзиләтү
рары мактагыч.

СӘКЭЙ-НИҢ ХҮҮҮҢ СЫЗЫҢ
НИҢ ШИҢТИҢДИҢ АҢИҢДИҢ
ГА БУТТАНДИҢ, ОҢ ИҢИЛ БИ
ЧЫЛЫ ШАККИН ЛӘҢГӘДИҢ
ЧЫЛАРЫ БОЛУДЛАР АҢШ. ЭҢ
ХАҢАК СҮТ-БАРАҢ ФЕРМАҢИҢ
САҢЫЧЛАРЫҢ ОҢТУҢЛАҢ СО
ЦИАЛИСТ ЧАРИШ КАЛБАРГА
БО. ЧЫЛЫҢ БИҢИ КВАРТАЛЫҢ
130 ТОННА СҮТ-САҢ ПЛАННИҢ
ОҢАШТИҢ ОҢ КЫРГИҢА ЯҢИ
АЛЫ ТОННАҢ САГАН. САГАН
СҮТҮҢ 25 ХҮҮҮҢ БИРСИ. Т
ХҮҮҮҢ ИҢИЛ КЛАССИҢ БОЛГА
БО КӨРҮЗҮҢҮҢ ИҢҮҢ ДӘҢ
ХОТУСЛАҢШЫҢ ИҢИҢИҢ АҢ

күстетингиз тургун дээш, д
кадлар айныч чарыч хам
он түнчлэн он хонхуат ү
дүрү турар.

Ферманың бирги квартал
чедип алган чедипкинни б
жытлап, улам сорукту ажы
дуарырга чамчык шалтык
түдүсрөгә булурбас дэс
совхоз дирекциясы, партко
профком улам дээшнэг ажы
лап, партияның XXVII съез
зинин шийтирилсине, нег
десине дүшүрт ажилд
бөлөк денелге тургу
ужураг.

К. ТУЛУШ

Кызылдан туйуб завод
иун колдотканын чо чылда
бирги кварталдында чедиринчи
ниг ачылды. Ол СОКП-ин
XXVII съездинин телептег ту
куур лезин куш-ажылачы э
мгеге кирин, чылдың башта
гы хүнеринден эки темплен
ичеип ал, планын даалы
ларын хүсепин келген. Ре
публиканын түдүмдүрлөр
завод чыл эгизинде тура 25
мүн туйубуну чадурчу ку
ркан. Ол дээрге бирги квар
талын планшадан 256 мүн туй
убу тей, а ичиндегиге чо ча
дык эрткен үеузинде завод э

ЕКТИВТИН

ЧЕДИИ

Ниниги-Биле завод илан акар 85 мурундалаң дукцияны сайтар.

Коллективте чедидининге күш-ажалды организа-таарин эжиктеги, туу болгаш сай бүдүриси биги аргазыны элпс түндүрлөп барышалаан саважыктаз-е шилеткени, техникто болгаш күш-ажалды саг-га-түрүмү күштелдир-уул салдар чедирең. Сол-дистег карышын дэшини дэс ошү күм бүрүс ту-турар, ошү ачылдыла ачыл-ты бүдүрүш дэс.

[illegible]

— 1225 хуу хуусетхэн, сондистг чарьмша тивэлхэн гайт! —
Мастер Александр Викторович Логиновтун уугуртас хэй карьеринг коллективинг за мууригчлариларинг олурда да. Ёйла хоолчунар Егор Борозин, Влатор Едзкович Владимир Аблякин, Алексей Чеболаев, Николай Семелов ага, ажилчинг, хамгаалгача ажилчинг, дотроо рекслеринцн чогуума ажилчларн хандилар, руулунч чок ажилчлар салдарн чадилар турар.

Бү хуидаар коллективини коммунистг субботникте бэлк бидүржүрү ага даарыгча бэлеткенин турар.

КОЛЛЕКТИВТИҢ ЧЕДИИШКИНИ

ЧУРУКТА: «Тыва даг-дүгү» комбинаттың арыглал фабрикасының бедик сорттуг рудадан даг-дүгү арыглаар цегинин № 3 ээлчээниң бөлүк ажылчынылары, улуг мастер Л. Шаламова оң талазындан дөрт дугаарында.

A black and white portrait of a man with dark hair, wearing a dark beret and a dark sweater over a light-colored turtleneck. He is looking down and slightly to his left. The background is a textured, mottled grey.

А. МОНГУШ,
СЭКП Эринн райкомунуун
бүргэ секретары.

Дуржулгалыг механизматор
куш-ажалч мэргэйдэг
цацус үхдэг зэвс тиймэлч бо-
луур хөдөл. Куш-ажалчыг ме-
дицинынг ол доктсавайн
сн ййинг бич чылда улам на-
лыч ажылдаарын хүлээнин
турар.

ЧУРУУГА: А. Н. Багай, оол
Н. КАРА, САЛЫНН, ООМ

БАС **УЖ**

көргүзүлгөр бар-даа болса,
ажалымыста чептестер
шынтыгыртканын келген ай-
тыргыларын чок деп болбас
Чыңгыздарга, март айда
ажылдаар чердерин аттестат-
цияларын эрттер деп планан
алган «код дегбей» эрттирген
болуусу. Иштики, ажалгыт-
танымын келген кулауларын-
ын алаарынгы уду: мактал
бу херекти дүргөн шымадаар
нестеткени турар. Иженер-
тестиктиги ажалдактыларын
нестеп чок чорунуң чыңы-
бодур деп минияр апаар.

Уладырылганың сагайым
дедилебиз артакан. Бир-
дарада биске бозон чы-
мын 8 тоннага өйлөп бе-
ген, а херек чымында чыг-
дымыс 17 тонна болду.
Камалга турумга куштал-
ган болбай аңа, чымыл-ла-
берген лымтык деп демиз-
дык бозонун камнал алуру
болдуумас деп чүве кыг-
даа илден. Бистин мын сөр-
түр машиналарымс — ко-
тестиккымс эргижирээн, ко-
дуунда уадуу бижиккен ма-
шынналар ап турар бис. Ын-

шаркырткы бар, анда шокландык башкыларым бычкылаа.

Сызындын материалдарын пропагандалаар, оон шийитирлерин куусалар талазы-беле ажалды Ак-Дагын хойжу бригадалыгын, Төтүн, Баян-Кол ортукм шокландык партия эге организациялар (секретарлары Н. Бай-Кара, О. Тулуш, Я. Шанина) элээн иделекчи дийлчү чокруткан.

Теоретиктик семинара, политиктик болгаш экономиктик өөрөйлөткөн шокландыкда сызындын материалдарын өөрөйлөтүп турар. СЭКП-ның XXVVI сызындын партия ТК-ның Политиктик иделектин, 1989—1990 чыларда болгаш 2000 чылга чейл үелде ССРЭ-ның экономиктик база социал жогдузденин болгаш улуктамышчыналар өөрөйлөтүп доозор чоктошчулаа. Пропагандастар Я. Я. Шанина, Т. А. Саидалова, Ч. У. Монгуш, М. Б. Дүрбүлч болгаш өскөндө-лаа чыгычылдерге тайымбырааан материалдарын советтүк турмушка салгач ажалы-агыл болгаш културлу турмуштуу-күчүнүң сорулгалары-беле холбоштырып, чолдор шийитирлеттинмиз чүдүлдерин чүгө-лөдү, оон чыгандарынарым ай-лаа.

«Х Уагүт хурал» советтүк турмуш

болгаш технологияда

ШИНАЛАРНЫҢ ЧАА

таарышпас деп чоошка чедир-
ле санал турган чүве болгаш
— оларга статика электрчи-
лэй чыгарат. А чаа машина-
нын бөзөбөтгү шуут айчыл
чок деп, специалистер санаа
турат. Машинанын иштин ле-
диринге база хей полимерле
айдалаган, кижэ. «пореза»
хөтөринг чараш болгаш бы-
гыр пөзүт.

Чөе автомобильдин чога-
дычыларын муруну дугуу
тыртат конструкциянын шын-
лааган.

Машина дыка башкарган-
гы, элээн күштүг ажаллап
турар моторун даамы ма-
шина иштине барык-ла ын-
налас. Бизинча-даа кайгаан
кол-ла күтүм — ук машина-
нын аңдарымчал эвесиз бол-
гаш, тасал.

ге хөвөрттээр ээр берге чери-
накта 80 километр дүрө-
дөшкүн-биле аянаа-ла эр-
берди.

Во автомобильдин баштай-
гы үкчөрлеринде элээн ма-
дыг ылданып 80 эл күштүг
шымчедиктин (BA3-2106-
ла шымчэ хөирлэг) салган,
чыл төмүндө ол шуут чо-
кмавалгалыг моторлу бол-
гаш бөз чаладыг дөмөтча-
га горообалыг болур (350-
дугаары — дүргөн чорутурун-
леке ол бөзлн камна-т-
ниге улут чаларлыг).

Машинанын ажалдазын
мылары дыка бөзөн — ыма-
дөшкүнн кылдыр журун-
чалдыс-лаа чер чок. Рулда-
шарнирлер, тягалар, трапеци-

а чүүлдер
ХЕВИРЛЕРИ

деннели кавдыг-даа «өкпөж»
саям алыгчыг тааржыр.

«Москвич-2141» — бааза
модель болуп турар, оон үлө-
нүнниг бузун салгал машин-
чалар кылдылар. Заводтун ди-
рижерлери «седал» кузоугот
(бааза модель «хэтчбек» азыр
кузутот). «Москвичче»,
күш сөөртүр машиналары,
бичиң автобусу чогаалып
доозуп турар.

Бодунуң машиналары, мо-
тициклалери-биле сурагжаан
«Ижамс» (Устинов хоорай)
бүдүрүлгө катчыжышкында
бааза чаа автомобильди
«Иж-2126»-нын перспектив-
та моделин чогааткан.

Оон конструкторлары бе-
улаада мода сүрбүз, «аң-
чылчаан» сонгу дүтүг тытар

Москвада заводтун чаа «Мо-
свичинини» бутул-се
чүүдлерин бодунга сиңир-
алгач деп диниң чытаалып
тур. Деңизин бааза чингиз-
бо автомобиль биче литра-
тыгар кызынча хамааржы-
гыл турар болзо, оон ил-
дила делем — салонга бе-
кижи хостуг олтурар.

Специалистер ол автом-
сылды дыка белик үнөш-
ол азын берге орутурга
рун болот, белдилери бол-
гөкөстери ителгенди. Оуну ку-
рүне шешелдиз көргүскө-
оуну кыжын Сибирге, чай-
Ортаа Азияга ээртирген.

Сөөлүг чылдарда совет а-
тозандыкылдыглар кайы-бо-
маркага «бердингени» көр-
сүп турар. Чижэ, «Жигул»
хоорун черлерде илетер-
«Москвич» көздөз болгаш бе-
чешек хоорайларда эзелер-

Николай ГЕРАСИМОВ.

